

Заклучения на Съвета относно имунизациите в детска възраст: успехи и предизвикателства, свързани с имунизациите в детска възраст в Европа, и перспективи

(2011/С 202/02)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

1. ПРИПОМНЯ, че съгласно член 168 от Договора за функционирането на Европейския съюз действията на Съюза допълват националните политики и са насочени към подобряване на общественото здраве, като обхващат по-специално борбата с големите заплахи за здравето; чрез действията на Съюза се поощрява и сътрудничеството между държавите-членки в областта на общественото здраве и, ако е необходимо, се оказва подкрепа на техните действия, като действията на Съюза са съобразени изцяло с отговорностите на държавите-членки в организирането и предоставянето на здравни услуги и медицински грижи.
2. ПРИПОМНЯ, че съгласно член 168 от Договора за функционирането на Европейския съюз държавите-членки, във връзка с Комисията, координират помежду си своите политики и програми.
3. ПРИПОМНЯ Решение № 2119/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 1998 г. за създаване на мрежа за епидемиологично наблюдение и контрол на заразните болести в Общността ⁽¹⁾, в което се изтъква необходимостта от своевременно научен анализ за предприемането на ефективни общностни действия.
4. ПРИПОМНЯ Регламент (ЕО) № 851/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. за създаване на Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията ⁽²⁾, който да подпомага съществуващите дейности, като съответните програми за действие на Общността в сектора на общественото здравеопазване с цел профилактика и контрол на заразните болести, епидемиологично наблюдение, програми за обучение и механизми за ранно предупреждение и действие и да благоприятства за обмена на най-добри практики и познания по отношение на програмите за ваксинация.
5. ОТЧИТА факта, че макар отделните държави-членки да носят отговорност за имунизациите в детска възраст и в ЕС да съществуват различни схеми за ваксинация от гледна точка на професионално съдържание, задължителен или доброволен характер и финансиране, разглеждането на този въпрос на европейско равнище носи добавена стойност.
6. ОТЧИТА, че за евентуалните съвместни усилия за подобряване на ваксинацията в детска възраст може да бъде полезно и установяването на по-добро единдействие с други области на европейската политика със специална насоченост към уязвимите групи, например ромските общности в някои държави-членки.
7. ПРИВЕТСТВА резултатите от експертната конференция на тема „Имунизацията в детска възраст — бъдеще без здравословни проблеми за нашите деца“, проведена на 3—4 март 2011 г. в Будапеща, по време на която участниците разгледаха успехите и предизвикателствата в Европейския съюз пред имунизацията в детска възраст и подчертаха нуждата от своевременно постигане и поддържане на широк обхват на имунизацията в детска възраст както сред цялото население, така и сред групите с ниско имунизационно покритие; от наличието на качествени данни за контролиране на обхвата и наблюдение на болестите, предотвратими чрез ваксини, на субнационално и национално равнище и на равнище ЕС; както и от координация и усъвършенстване на комуникационните стратегии за целевото им насочване към групите от населението с ниско имунизационно покритие или към тези, които са скептично настроени по отношение на ползите от ваксинацията.
8. ОТБЕЛЯЗВА, че макар програмите за имунизация в детска възраст да изиграха основна роля в контролирането на инфекциозните болести в Европа, много от предизвикателствата остават.
9. ПРИПОМНЯ, че най-ефективният и рентабилен начин за предотвратяване на инфекциозните болести е чрез ваксинация, когато съществуват ваксини.
10. ОТБЕЛЯЗВА, че по-голямата мобилност и нарастващата миграция поставят на дневен ред редица въпроси от здравно естество, които засягат също имунизацията в детска възраст.
11. ПОДЧЕРТАВА, че ваксините са довели до контрол, по-ниска заболеваемост и дори до елиминирането в Европа на болести, които в миналото са причинявали смърт и увреждания на милиони хора, както и че глобалното премахване на едрата шарка и елиминирането на полиомиелита в повечето страни по света са отличен пример за успешни програми за ваксинация.
12. ОТБЕЛЯЗВА, че епидемии от морбили и рубеола продължават да избухват в някои европейски държави, и ПОДЧЕРТАВА, че Европа не е постигнала целта за елиминиране на морбили и рубеола до 2010 г., поради факта че на субнационално равнище обхватът на ваксинациите е по-нисък от необходимия, и във връзка с това ПРИПОМНЯ резолюцията на Световната здравна организация (СЗО) от 16 септември 2010 г. относно подновен ангажимент за елиминирането на морбили и рубеола и предотвратяването на вродения рубеолен синдром до 2015 г. и относно постоянната подкрепа за поддържане на европейския регион на СЗО като свободна от полиомиелит зона.
13. ПОДЧЕРТАВА, че е важно да се установят групите от населението, изложени на повишен риск от болести, предотвратими чрез ваксини, и да се вземат мерки по отношение на тези групи, и същевременно ОТБЕЛЯЗВА значението на факта, че по-податливите групи от населението се различават в отделните държави или региони.

⁽¹⁾ ОВ L 268, 3.10.1998 г., стр. 1.⁽²⁾ ОВ L 142, 30.4.2004 г., стр. 1.

14. ПРИКАНВА държавите-членки:

- да направят оценка и географско разпределение на пречките и предизвикателствата, засягащи достъпа до услуги за ваксинация и техния обхват, и да усъвършенстват и/или засилят съответно своите национални или субнационални стратегии,
- да положат усилия да поддържат и засилят процесите и процедурите си за предлагане на ваксини на деца с неизвестна или несигурна история на ваксинация,
- да положат усилия за поддържане и укрепване на общественото доверие в програмите за имунизация в детска възраст и ползите от ваксинацията,
- да положат усилия за повишаване на осведомеността на здравните специалисти по отношение на ползите от ваксините и за укрепване на тяхната подкрепа за имунизационните програми,
- да подобрят образованието и обучението на здравните специалисти и на други специалисти в тази област по отношение на имунизациите в детска възраст,
- да си сътрудничат тясно с местните общности, като ангажират всички заинтересовани страни и мрежи,
- да установят групите с ниско имунизационно покритие и да им осигурят справедлив достъп до ваксинации в детска възраст,
- да осигурят тясното сътрудничество на съответните служби за обществено здравеопазване, педиатрични услуги и предоставяне на първа помощ с оглед на непрекъснатото проследяване и оценка на личните имунизационни картони, включително на навременното поставяне на ваксините от раждането до зрелостта,
- да положат усилия за подобряване на лабораторния капацитет в сферата на диагностиката и наблюдението на болести, предотвратими чрез ваксини,
- да обмислят, където е целесъобразно, използването на иновативни ваксини с доказана ефективност и рентабилност в отговор на незадоволени потребности в сферата на общественото здравеопазване,
- да обмислят въвеждането или по-нататъшното развитие на информационни системи по въпросите на имунизацията, включително по-добра регистрация, където е приложимо, и на системи за фармакологична бдителност.

15. ПРИКАНВА държавите-членки и Комисията:

- да доразвият сътрудничеството между националните и субнационалните имунизационни служби, да доусъвършенстват и координират наблюдението на обхвата на ваксинирането, както и отчетните системи,
- да положат усилия за засилване на наблюдението на болестите, предотвратими чрез ваксини; да усъвършенстват информационните системи и имунизационните регистри, където е приложимо,

- в тясно сътрудничество със СЗО да обмислят разработването на методология за използване на общи показатели за ваксинация в подкрепа на събирането на данни от целия ЕС,
- да обмислят кои системи и процедури биха могли да способстват за осигуряването на адекватна последователност в имунизирването на лицата, които сменят местожителството си в рамките на държавите-членки,
- да насърчат подобряването на имунизационните програми,
- да си сътрудничат при разработването на подходи и комуникационни стратегии в отговор на опасенията на тези, които са скептично настроени по отношение на ползите от ваксинацията,
- да обменят опит и най-добри практики за разширяване на обхвата на ваксинациите за деца срещу болести, предотвратими чрез ваксини като цяло, както и сред групите от населението с ниско имунизационно покритие,
- с оглед на улесняването на обмена на информация между доставчиците на услуги за ваксинация да изготвят с подкрепата на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията и Европейската агенция по лекарствата неизчерпателен списък от елементи, които да бъдат включени в националните, субнационалните имунизационни карти или здравните картони. Това следва да се направи при пълно зачитане на националните политики на държавите-членки в сферата на общественото здравеопазване, като се имат предвид елементите за имунизационните сертификати, изброени в приложение 6 към международните здравни правила на СЗО. Тази информация следва да е лесноразбираема за всички в ЕС.

16. ПРИКАНВА Комисията:

- да осигури единоредствие между насърчаването на ваксинациите в детска възраст и прилагането на съответното законодателство и политики на ЕС, като зачита изцяло националните компетенции,
- съвместно с Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията и Европейската агенция по лекарствата, в тясно сътрудничество със СЗО и като има предвид извършената от нея работа, да разгледа възможностите за:
  - установяване на общоприети насоки и методологии за включване в обхвата на по-широки групи от населението, включително чрез разглеждане на основани на доказателства връзки между ваксините и определени болести,
  - установяване на общоприети методологии за наблюдение и оценка на обхвата на ваксинацията и на реалното равнище на защита в общността,

-
- установяване на методологии за наблюдение на обществената подкрепа за програмите за ваксинация,
  - улесняване на разработването и изпълнението на комуникационни стратегии, чиято цел е да се ангажират лицата, които са скептично настроени по отношение на ползите от ваксинацията, като им се предостави ясна фактологическа информация относно преимуществата на ваксинацията,
  - предоставяне на насоки и инструменти за подпомагане на държавите-членки да разработят ефективни комуникационни послания,
  - изготвяне на многоезична информация за ваксините в ЕС за здравните специалисти и обществеността с цел да им се предостави обективна, лесно достъпна (в Интернет и/или на хартиен носител), основана на доказателства информация за ваксините и имунизационните графици, включително за използваните в държавите-членки ваксини,
  - улесняване на регионални и европейски проекти за повишаване на достъпа до ваксини за транснационални групи с ниско имунизационно покритие.
-